

PS-I.431.2.2.2013.AKra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli sprawdzającej rozszerzonej przeprowadzonej w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo – wychowawczej pn. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasza Chata” w Cybince, ul. Lwowska 7

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2013, poz. 135 z późn. zm.) Zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kraska – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 110-1/2013 z dnia 21 marca 2013 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
- Elżbieta Szwonka - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 110-2/2013 z dnia 21 marca 2013r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził w dniu 25 marca 2013 roku kontrolę sprawdzającą rozszerzoną za zgodą wojewody o sprawdzenie zarzutów wyartykułowanych w piśmie z dnia 26.02.2013r. przez „kadrę pedagogiczną placówki” (pismo nie zawierało podpisów imiennych) pod adresem dyrektora placówki p. Doroty Łazarczyk.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Doroty Łazarczyk - dyrektora placówki pełniącej tą funkcję od 31 stycznia 2013 r.

Zakresem kontroli objęto:

- a) sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w związku z kontrolami przeprowadzonymi w placówce w 2012r., tj.
 - kontrolą sprawdzającą rozszerzoną PS-I.431.2.5.2012.AKra przeprowadzoną w dniu 2 sierpnia 2012r. ;
 - kontrolą doraźną PS-I.431.3.6.2012.AKra w dniach 20 września 2012 i 11 października 2012r.;
- b) przestrzeganie praw dziecka oraz zasadność informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo – wychowawczej, sygnalizowanych w piśmie z dnia 26 lutego 2013r. podpisanym przez „kadrę pedagogiczną placówki”.

W toku kontroli poddano analizie sposób realizacji zaleceń pokontrolnych:

1. Zatrudnienie na stanowisku Dyrektora osoby z kwalifikacjami określonymi w art. 97 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
2. Kontynuowanie koncepcji autonomiczności grup;
3. Zapewnienie wychowankom prawa do stabilnego środowiska wychowawczego, prawa do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie oraz prawa do ochrony przed poniżającym traktowaniem w szczególności poprzez:
 - stosowanie się do postanowień sądu,
 - dokonywanie zmian w ustaleniach dotyczących wychowanków po posiedzeniu Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka,
 - wyeliminowanie atmosfery konfliktu oraz gróźb i zastraszania wychowanków.
4. Zapewnianie wychowankom prawa do informowania i wyrażania swoich opinii w sprawach dotyczących dziecka, w szczególności poprzez:
 - wysłuchanie wychowanków;
 - nie zmuszanie do zamieszkiwania w internacie.
5. Sporządzanie kart pobytu, planów pracy z dzieckiem oraz formułowanie zapisów z posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka zgodnie z przepisami prawa.
6. Uregulowanie spraw kadrowych związanych z zarządzaniem placówką.

W związku ze złożeniem w dniu 26.02.2013r. przez kadrę placówki (nie wskazaną imiennie) skargi na dyrektora placówki oraz na sposób funkcjonowania placówki, poddano analizie:

- sposób zapewnienia opieki nad dziećmi w placówce, w tym warunki sprawowania opieki w godzinach nocnych;
- organizację pracy wychowawczej, w tym stopień realizacji obowiązku szkolnego wychowanków;
- umożliwianie wychowankom kontaktów z rodziną;
- zapewnienie standardu usług świadczonych w placówce.

Podczas kontroli sprawdzono dokumenty osobowe dyrektora placówki, dokumenty organizacyjne placówki, dokumentację 6 wychowanków placówki i przeprowadzono oględziny pomieszczeń placówki.

Po zakończeniu czynności kontrolnych w dniu 18 kwietnia br. do tut. Urzędu wpłynęło pismo podpisane przez 10 wychowawców placówki „Nasza Chata”, stanowiące oświadczenie

pracowników, iż zarzuty postawione w piśmie z dnia 26 lutego 2013r. są nieprawdziwe i że żadna z podpisanych 10 osób nie kierowała zarzutów w poprzednim piśmie.

Natomiast, w dniu 23 kwietnia br. do tut. Wydziału wpłynęło kolejne, anonimowe pismo, zawierające zarzuty pod adresem dyrektora placówki oraz sposobu organizacji pracy w placówce. W związku z tym, iż zarzuty postawione w tym piśmie są zbieżne z zarzutami wskazanymi

w piśmie kadry pedagogicznej z dnia 26 lutego 2013r., uznano, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzania dodatkowych czynności wyjaśniających.

Ocena skontrolowanej działalności:

- 1. Zalecenie – zatrudnienia na stanowisku Dyrektora osoby z kwalifikacjami określonymi w art. 97 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli wynika, że Uchwałą Nr 266/13 Zarządu Powiatu Słubickiego z dnia 31 stycznia 2013r. w sprawie zatrudnienia dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince powołano p. Dorotę Łazarczyk na stanowisko dyrektora tej placówki.

P. Dorota Łazarczyk posiada ukończone studia magisterskie na kierunku rachunkowość i zarządzanie, uzupełnione studiami podyplomowymi na kierunku pedagogika. Posiada 5 letni staż pracy w PCPR Słubice na stanowisku inspektora ds. rehabilitacji społecznej i zawodowej. Z zakresu czynności wynika, że p. Łazarczyk realizowała zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Dyrektor placówki przedłożyła również zaświadczenie wydane przez PCPR Słubice, z którego wynika, że dodatkowo wykonywała działania na rzecz dziecka i rodziny - uczestniczyła w realizacji projektu EFS „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez PCPR”, w organizowaniu imprez rekreacyjnych dla rodzin zastępczych, konferencji na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

W związku z faktem, iż w toku kontroli pojawiła się wątpliwość co do posiadania przez dyrektora kwalifikacji do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, o których mowa w art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w dniu 11.04.2013r. skierowano pismo do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, celem ustalenia faktu posiadania stażu pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną. Z opinii MPiPS otrzymanej 20.05.2013r. (pismo DSR-I-5122-40-TU/13) nie wynika jednoznacznie, czy staż pracy na stanowisku inspektora ds. rehabilitacji społecznej i zawodowej

w PCPR można uznać za zgodny z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z tym uznano, że dyrektor spełnia wymagania dotyczące posiadania stażu w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

2. Zalecenie kontynuowania koncepcji autonomiczności grup

W toku kontroli przeprowadzono oględziny 3 mieszkań należących do placówki, zamieszkiwanych przez 3 grupy wychowawcze. Z oględzin wynika, że każda grupa wychowawcza posiada autonomię w organizacji i funkcjonowaniu. Każda grupa posiada przypisaną wyłącznie dla siebie kadrę wychowawców, kadrę pomocniczą (pomoc kuchenna zatrudniona na potrzeby każdej grupy - w każdej grupie podczas oględzin gotowany był oddzielny obiad wyłącznie dla danej grupy). Również warunki lokalowe dają wychowankom duże poczucie autonomii.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

3. Zalecenie zapewnienia wychowankom prawa do stabilnego środowiska wychowawczego, prawa do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie oraz prawa do ochrony przed poniżającym traktowaniem w szczególności poprzez:

- stosowanie się do postanowień sądu,
- dokonywanie zmian w ustaleniach dotyczących wychowanków po posiedzeniu Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka,
- wyeliminowanie atmosfery konfliktu oraz gróźb i zastraszania wychowanków.

W toku kontroli przeanalizowano dokumentację 6 wychowanków. Z analizy wynika, że wszystkie postanowienia sądu są realizowane. Ustalono także, że decyzje dotyczące wychowanków są podejmowane po konsultacji z członkami zespołu ds. oceny sytuacji dziecka, plany pomocy dziecku na kolejne 6 miesięcy są tworzone kilka dni po posiedzeniu zespołu, tj. w odpowiednim czasie. Plany pomocy wychowanków uwzględniają ustalenia dokonane na zespole dotyczące sytuacji danego dziecka.

Z analizy planu pomocy wychowanki Magdaleny K. wynika, że dziewczynka jest właściwie motywowana do podejmowania nauki i wykonywania codziennych obowiązków, bez stosowania gróźb i zastraszania. Nawiązana została właściwa współpraca ze szkołą, do której

uczęszcza wychowanka, wdrożono odpowiednie kroki zmierzające do nadrobienia zaległości szkolnych.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

4. Zalecenie zapewniania wychowankom prawa do informowania i wyrażania swoich opinii w sprawach dotyczących dziecka, w szczególności poprzez:

- *wysłuchanie wychowanków;*
- *nie zmuszanie do zamieszkiwania w internacie.*

Z analizy planów pomocy i kart pobytu wychowanków wynika, że ich zdanie brane jest pod uwagę przy opracowywaniu planu pomocy dziecku (pod dokumentami widnieją podpisy dzieci). Wychowankowie są zapoznawani z informacjami na ich temat zawartymi w kartach pobytu. W skontrolowanej dokumentacji brak było potwierdzenia zmuszania dzieci do zamieszkiwania w internatach.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

5. Zalecenie sporządzania kart pobytu, planów pracy z dzieckiem oraz formułowanie zapisów z posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka zgodnie z przepisami prawa.

Z analizy dokumentacji 6 wychowanków wynika, że karty pobytu oraz plany pomocy dziecku zawierają określone cele i działania długoterminowe oraz cele i działania krótkoterminowe, jak również przypisane im zadania i sposoby realizacji. Cele i działania są dostosowane do sytuacji dziecka opisaney w kartach pobytu oraz diagnozie psychofizycznej dziecka. Plany pomocy wychowanków uwzględniają ustalenia dokonane na zespole dotyczące sytuacji danego dziecka. Dokumentacja ta sporządzana jest z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach prawa.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

6. Zalecenie uregulowania spraw kadrowych związanych z zarządzaniem placówką.

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli wynika, że Uchwałą Nr 266/13 Zarządu Powiatu Słubickiego z dnia 31 stycznia 2013r. w sprawie zatrudnienia dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince powołano p. Dorotę Łazarczyk na stanowisko dyrektora tej placówki. Opis i ocena kwalifikacji dyrektora zawarta jest w pkt 1 niniejszego projektu wystąpienia.

Ponadto, Uchwałą Zarządu Powiatu Słubickiego z dnia 18 marca 2013r. uchwalono zmieniony regulamin organizacyjny placówki. Załącznikiem do regulaminu jest schemat organizacyjny placówki. Regulamin jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Uznaje się więc, że zalecenie zostało zrealizowane.

Ocena przestrzegania praw dziecka oraz zasadności informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo – wychowawczej, sygnalizowanych w piśmie z dnia 26 lutego 2013r. podpisanym przez „kadrę pedagogiczną placówki”.

- Ocena sposobu zapewnienia opieki nad dziećmi w placówce, w tym warunki sprawowania opieki w godzinach nocnych
- Ocena sposobu organizacji pracy wychowawczej, w tym metod karania i nagradzania wychowanków, stopień realizacji obowiązku szkolnego wychowanków
- Ocena umożliwiania wychowankom kontaktów z rodziną
- Ocena zapewnienie standardu usług świadczonych w placówce.

W celu sprawdzenia zasadności zarzutów poddano analizie grafiki dyżurów wychowawców za miesiące: luty i marzec br. oraz listę obecności podpisywaną przez wychowawców za luty br. Z dokumentów wynika, że opieka nad dziećmi zapewniona jest przez 1 wychowawcę w każdej grupie wychowawczej, nie potwierdza się więc zarzut, że dzieci pozostają bez opieki. W placówce prowadzony jest zeszyt raportów nocnych, w którym odnotowywane są obchody w ciągu nocy. Z zapisów wynika, że obchody dokonywane są 3 lub 4 krotnie w ciągu nocy w każdym mieszkaniu, zgodnie z minimum (trzykrotnym) określonym w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sprawdzono również zeszyt, w którym odnotowywane są ucieczki wychowanków. Z zapisów w zeszycie wynika, że podczas ucieczek podejmowane są liczne próby odnalezienia wychowanka (telefoniczne i osobiste oraz poprzez Policję). W dniu kontroli 2 wychowanków przebywało na ucieczkach.

Sprawdzono również stopień realizacji obowiązku szkolnego dzieci. Z wykazu wychowanków wynika, że 3 wychowanków nie uczęszcza regularnie do szkoły: jest to 2 wychowanków przebywających na ucieczkach oraz 1 wychowanka (Magdalena K. - karty pobytu i plany pomocy potwierdzają liczne próby pomocy wychowance w nadrobieniu braków szkolnych i motywowaniu do regularnego uczęszczania do szkoły).

Z analizy kart pobytu i planów pomocy 6 wychowanków wynika, że wychowankowie mają umożliwione regularne kontakty z rodziną.

W obecności dyrektora placówki i wychowawców poszczególnych grup przeprowadzono również oględziny obiektu oraz dokonano przeglądu szaf z odzieżą i butami wychowanków.

Z oględzin wynika, że pomieszczenia grup wychowawczych są dość zniszczone, ale ich stan nie zagraża bezpieczeństwu wychowanków. Obuwie w szafach należące do dzieci było w różnym stanie zużycia (od bardzo dobrego do zniszczonego). W dokumentacji placówki przedłożonej kontrolującym znajdowało się również pismo Dyrektora z dnia 20.03.2013r. do wychowawców placówki w sprawie dbałości o wyposażenie wychowanków w odpowiednią odzież i obuwie.

* Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych – dokonano wyłączenia części protokołu . Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

Pismem z dnia 19.08.2013r. POW.171.1.2013 Dyrektor jednostki kontrolowanej zwróciła się o ponowne przeanalizowanie zarzutów, zawartych w piśmie z dnia 26.02.2013r., podpisanym przez „kadre pedagogiczną placówki”, dotyczących dbałości o obuwie wychowanków placówki. W piśmie tym Dyrektor poinformowała, że od chwili objęcia stanowiska dyrektora „Naszej Chaty” w Cybince zauważyła duże niedociągnięcia w kwestii dbałości o schludny ubiór wychowanków oraz o dobór odzieży i obuwia do pory roku. Wyjaśniła, że jej reakcją na zaobserwowany stan rzeczy było zorganizowanie 2 zebrań z wychowawcami, podczas których zobowiązała wychowawców m.in. o zwrócenie szczególnej uwagi na czystość odzieży, w której chodzą wychowankowie. Zobligowała też wychowawców do regularnych napraw odzieży i obuwia dzieci, celem zapewnienia schludnego wyglądu. Dyrektor poinformowała, że zauważyła również niekorzystną postawę wśród wychowanków, polegającą na celowym niszczeniu, sprzedawaniu i nie szanowaniu odzieży i obuwia. Wskazała też osobę odpowiedzialną za dokonywanie oględzin ładu w mieszkaniach. Do pisma dołączony został protokół ze spotkania z pracownikami placówki z dnia 20.02.2013r. oraz lista obecności, z której wynika, że w spotkaniu uczestniczyło 17 pracowników placówki.

Odnosząc się do wyjaśnień dyrektora jednostki kontrolowanej stwierdzić należy, że podjęte zostały odpowiednie działania zaradcze, zmierzające do wyeliminowania uchybień dotyczących standardu bytowego w placówce. * Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych – dokonano wyłączenia części protokołu . Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 125 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zalecam:

1. Kontynuowanie działań zmierzających do dbałości o zapewnienie wychowankom odpowiedniej odzieży i obuwia.

Pouczenie

Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

Podmiot, któremu wydano zalecenia jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki. Zgodnie z art. 198 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 10.000 zł.

Z up. **WOJEWODY LUBUSKIEGO**
Grażyna Jelska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej